

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οδηγίες Συγγραφής Ακαδημαϊκής Εργασίας

ΝΑΥΠΛΙΟ 2020

Οδηγίες Συγγραφής Ακαδημαϊκής Εργασίας

Μέρος Ι: Γενικοί κανόνες – Τεχνικά χαρακτηριστικά

1. Οι ακαδημαϊκές εργασίες διαφέρουν από άλλα είδη του γραπτού λόγου, καθώς είναι κείμενα που απευθύνονται πρωτίστως στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, στην οποία ανήκουν και οι φοιτητές/τριες. Αυτό συνεπάγεται ότι για τη συγγραφή τους προϋποτίθεται η τήρηση των βασικών αρχών της επιστημονικής μεθοδολογίας: μελέτη των συναφών πρωτογενών πηγών (π.χ., έργων/κειμένων, άλλων τεκμηρίων, αρχείων, αποτελεσμάτων ποσοτικής ή/και ποιοτικής έρευνας) και της σχετικής δευτερογενούς βιβλιογραφίας καθώς και ανάλυση, κριτικός στοχασμός και ανάπτυξη επιχειρημάτων. Η θεματολογία των εργασιών αυτών άπτεται ζητημάτων που απασχολούν την πανεπιστημιακή κοινότητα και είναι συναφής με ένα ή περισσότερα από τα γνωστικά αντικείμενα που υπηρετεί το Τμήμα μας. Σε ένα επιστημονικό κείμενο, οι θέσεις που εκφράζονται απαιτείται να είναι επαρκώς τεκμηριωμένες. Δεν συνιστά ακαδημαϊκή εργασία ένα κείμενο πληροφοριακού χαρακτήρα, όπου απλώς παρατίθενται απόψεις άλλων, ούτε όμως και ένα κείμενο στο οποίο εκφράζονται προσωπικές σκέψεις δίχως τεκμηρίωση.

2. Αντιγραφή – Λογοκλοπή

Βασική υποχρέωση του/της συντάκτη/τριας μιας επιστημονικής εργασίας αποτελεί η πλήρης αναγνώριση και αναφορά όλων των πηγών (βιβλίων, άρθρων, διαδικτυακών πηγών κ.λπ.), τις οποίες χρησιμοποίησε για την εργασία του/της. Τόσο η μη αναφορά όσο και η ελλιπής ή εσφαλμένη αναφορά των πηγών αυτών συνιστά σοβαρή έλλειψη της εργασίας, η οποία λαμβάνεται υπ' όψιν κατά την αξιολόγησή της και μπορεί, ανάλογα με την περίπτωση, να οδηγήσει στην απόρριψη της εργασίας. Στο δεύτερο φύλλο της εργασίας μετά το εξώφυλλο πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η κατωτέρω υπεύθυνη δήλωση του/της συγγραφέα της εργασίας:

Υπεύθυνη Δήλωση Φοιτητή/τριας: Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας της παρούσας εργασίας και ότι έχω αναφέρει ή παραπέμπει σε αυτήν, ρητά και συγκεκριμένα, όλες τις πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών, προτάσεων ή λέξεων, είτε αυτές μεταφέρονται επακριβώς (στο πρωτότυπο ή μεταφρασμένες) είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για το συγκεκριμένο μάθημα/σεμινάριο/πρόγραμμα σπουδών.

Αποσιώπηση ή συγκάλυψη των πηγών επιφέρει και τις συνέπειες του νόμου περί ψευδούς δηλώσεως, όπως επίσης και τις συνέπειες που απορρέουν από λογοκλοπή και οι οποίες δύνανται να επιφέρουν πειθαρχικές ή ακόμη και ποινικές κυρώσεις. Η αναγνώριση και αναφορά των πηγών μιας εργασίας γίνεται με τις σημειώσεις και τις παραπομπές στις πηγές (βιβλία, άρθρα, ιστοσελίδες και λοιπά τεκμήρια), σύμφωνα με τους καθιερωμένους και γενικά αναγνωρισμένους τρόπους χρήσης της βιβλιογραφίας που περιγράφονται παρακάτω.

3. Τεχνικά χαρακτηριστικά του κειμένου της εργασίας

- Άνω και κάτω περιθώριο 2,5 εκατ.
- Αριστερό και δεξί περιθώριο 3 εκατ.
- Τύπος χαρακτήρων Times New Roman

- Μέγεθος γραμματοσειράς τίτλου εξωφύλλου 18
- Μέγεθος γραμματοσειράς κειμένου 12
- Μέγεθος γραμματοσειράς τίτλων κειμένου 14 και Bold
- Μέγεθος γραμματοσειράς υποσημείωσης 10
- Απόσταση γραμμών (διάστιχο) 1,5
- Το κείμενο είναι στοιχισμένο αριστερά και δεξιά.
- Η πρώτη γραμμή κάθε παραγράφου εμφανίζεται σε εσοχή, εκτός και αν η παράγραφος έπεται τίτλου ή επικεφαλίδας, οπότε η εσοχή δεν τηρείται.
- Η εργασία τυπώνεται σε χαρτί A4 και μόνο στη μία όψη του χαρτιού.
- Η σελίδα του εξωφύλλου δεν αριθμείται. Η αρίθμηση αρχίζει από την πρώτη σελίδα του κειμένου και τελειώνει στο τέλος της εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της βιβλιογραφίας και των παραρτημάτων, εάν υπάρχουν παραρτήματα.
- Κάθε κεφάλαιο αρχίζει σε νέα σελίδα.
- Κάθε υποενότητα δεν είναι απαραίτητο να ξεκινά σε νέα σελίδα.
- Ο τίτλος υποενότητας γράφεται με πεζά, bold και μέγεθος 12.
- Οι πίνακες, τα διαγράμματα και οι εικόνες έχουν τίτλο και συνεχή αρίθμηση.
- Η εργασία κατατίθεται στον/στην επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/τρια σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

4. Τα βασικά μέρη της εργασίας

- Εξώφυλλο
- Υπεύθυνη δήλωση φοιτητών/τριών περί μη λογοκλοπής (βλ. παραπάνω)
- Ελληνική περίληψη (150-200 λέξεις) και λέξεις κλειδιά (έως 8)
- Πίνακας περιεχομένων (για πολυσέλιδες, εκτενείς εργασίες)
- Συντομογραφίες (εάν υπάρχουν)
- Εισαγωγή
- Κύριο μέρος, διαρθρωμένο σε ενότητες (ή σε κεφάλαια για μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές).
- Συμπεράσματα
- Βιβλιογραφία
- Παράρτημα (ερωτηματολόγια, κείμενα συνεντεύξεων κ.λπ., εάν υπάρχουν)
- Εικόνες, πίνακες ή διαγράμματα (εάν υπάρχουν)

Μέρος II: Δομή του κειμένου της εργασίας

1. Εισαγωγή

Στην εισαγωγή προσδιορίζεται το θέμα της εργασίας, οι υποθέσεις εργασίας και τα βασικά ερωτήματα, η διάρθρωση του κειμένου μας, οι θεωρητικές και οι μεθοδολογικές επιλογές μας. Εδώ προσδιορίζεται επίσης το βασικό ερευνητικό πρόβλημα, ο σκοπός εκπόνησης της εργασίας, το ενδιαφέρον και η πρωτοτυπία του θέματος και ο τρόπος με τον οποίο είναι δομημένη η εργασία. Η εισαγωγή πρέπει να διακρίνεται από σαφήνεια και ακρίβεια, από μια προσπάθεια δηλαδή να είναι ξεκάθαρες εξαρχής οι προθέσεις μας και οι σκοποί μας. Στόχος της εισαγωγής είναι η κατανόηση, εκ μέρους του αναγνώστη, του τι πραγματευόμαστε, από ποια σκοπιά και που τελικά καταλήγουμε. Γι' αυτό και είναι σύνηθες η εισαγωγή να συντάσσεται στο τέλος, όταν γνωρίζουμε τι ακριβώς έχουμε γράψει. Στην εισαγωγή δεν ενδείκνυνται η

μηχανική αναπαραγωγή του θέματος ή του τίτλου, η παράθεση ιστορικών και άλλων πραγματολογικών στοιχείων, οι γενικεύσεις και άλλα παρόμοια.

2. Κυρίως μέρος

Το κύριο μέρος του κειμένου μπορεί να χωρίζεται σε ενότητες ή κεφάλαια, τα οποία αντιστοιχούν στα ερωτήματα που τίθενται ή στους βασικούς νοηματικούς άξονες του θέματος. Έτσι διευκολύνεται η συγγραφή και παράλληλα καθίσταται ευχερέστερη η ανάγνωση και η κατανόηση των θέσεών μας.

Οι ενότητες χωρίζονται με τη σειρά τους σε παραγράφους. Κάθε παράγραφος πρέπει να έχει διακριτό θέμα και να αρχίζει με μια θεματική πρόταση, η οποία κατόπιν αναπτύσσεται και τεκμηριώνεται. Στη θεματική πρόταση δηλώνεται με σαφήνεια η προς ανάπτυξη θέση. Στη συνέχεια παρατίθενται τα επιχειρήματα, με τα οποία επεξηγούμε, αποδεικνύουμε ή αντικρούουμε τη θέση που διατυπώθηκε στη θεματική πρόταση.

Στην ανάπτυξη του κυρίως μέρους ακολουθούμε πιστά το αρχικό μας σχέδιο. Δεν αρκεί να παραθέτουμε άτακτα όσα γνωρίζουμε. Προτείνεται οι σκέψεις μας να ιεραρχούνται με τρόπο ώστε να εξυπηρετείται η απάντηση των ερωτημάτων και η ανάδειξη της άποψής μας.

3. Συμπεράσματα

Στα Συμπεράσματα προβαίνουμε στη γενική επισκόπηση του κειμένου μας και αναφέρουμε τα συμπεράσματα της έρευνάς μας. Επίσης, μπορούμε να διατυπώσουμε σκέψεις σχετικές με περαιτέρω κατευθύνσεις της έρευνας που φαίνονται ενδιαφέρουσες για συγκεκριμένους λόγους. Είναι σημαντικό να μπορέσουμε να εκφράσουμε τις δικές μας σκέψεις ως απόσταγμα των όσων τεκμηριωμένα παρουσιάσαμε.

Γενικές οδηγίες συγγραφής επιστημονικού κειμένου

- Χρησιμοποιούμε μικροπερίοδο λόγο και άρτια συντεταγμένες περιόδους.
- Κάθε πρόταση είναι αυτοτελής νοηματική και γραμματική/συντακτική ενότητα και όχι συντακτική συνέχεια της προηγούμενης με υπονοούμενο το γραμματικό υποκείμενο που προηγήθηκε.
- Επιδιώκουμε τη μέγιστη δυνατή σαφήνεια και ακρίβεια.
- Χρησιμοποιούμε την ενδεδειγμένη ορολογία.
- Προσπαθούμε να υιοθετήσουμε έναν μέσο δοκιμακό λόγο, απλό και λιτό, ανεξαρτήτως από το γεγονός ότι αντικείμενο του σχολιασμού μας μπορεί να είναι ένα θεατρικό κείμενο.
- Αποφεύγουμε τη γλωσσική και συντακτική εκζήτηση, το λογοτεχνικό ύφος, τους βερμπαλισμούς, τις γενικολογίες, τις κοινότοπες ή δημοσιογραφικές εκφράσεις.
- Αποφεύγουμε τη χρήση των πεζοκεφαλαίων όταν αναφερόμαστε σε αφηρημένες έννοιες (λ.χ., Έθνος, Έρωτας, Πνεύμα), των **bold** και των υπογραμμίσεων για λόγους έμφασης, καθώς και του θαυμαστικού, των αποσιωπητικών και των ρητορικών ερωτημάτων.
- Οι παράγραφοι είναι ολοκληρωμένες νοηματικά και αυτοτελείς. Σχεδόν ποτέ δεν μπορεί μια πρόταση ή μια περίοδος να αποτελεί μόνη της παράγραφο. Παράγραφοι κάτω των πέντε γραμμών καλό είναι να αποφεύγονται. Ομοίως, καλύτερα να αποφεύγονται μακροσκελείς παράγραφοι μιας σελίδας.
- Κάθε παράγραφος αρχίζει με εσοχή εκτός από την πρώτη παράγραφο αμέσως μετά από τίτλο ή επικεφαλίδα.

- Ελέγχουμε την ορθογραφία, τη στίξη και την τυπογραφική στοίχιση.
- Δεν χρησιμοποιούμε σεξιστική γλώσσα (π.χ., γράφουμε: «ο/η αναγνώστης/τρια της ανά χειράς εργασίας . . .»).
- Χρησιμοποιούμε τις ενδεδειγμένες συνδετικές λέξεις, ώστε να αναδεικνύονται οι νοηματικές σχέσεις μεταξύ των προτάσεων αλλά και μεταξύ των παραγράφων.

Μέρος III: Τεκμηρίωση, Υποσημειώσεις, Βιβλιογραφία

Τεκμηρίωση

Όλες οι επιστημονικές εργασίες βασίζονται σε πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές (σύγχρονες ή προγενέστερες δημοσιεύσεις για το ίδιο ή για άλλα συναφή θέματα). Οι πηγές αυτές δηλώνονται με τις παραπομπές και τη βιβλιογραφία, μέσω των οποίων το κείμενο αποκτά εγκυρότητα. Η αξιοπιστία και η συνοχή του κειμένου μας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους τρόπους τεκμηρίωσης (παράθεση αποσπασμάτων και βιβλιογραφική παραπομπή) που χρησιμοποιούμε. Στο ζήτημα αυτό οφείλουμε να είμαστε σχολαστικοί και να ακολουθούμε ένα συμβατικό σύστημα με συνέπεια.

Κάθε φορά που χρησιμοποιούμε επιχειρήματα και θέσεις αντλημένες από τη βιβλιογραφία, οφείλουμε να παραπέμπουμε στην πηγή μας. Με τον τρόπο αυτό αναγνωρίζουμε την πηγή και τον συγγραφέα από τον οποίον δανειστήκαμε μία ιδέα και δίνουμε τη δυνατότητα στον αναγνώστη να ελέγξει την αξιοπιστία των απόψεών μας. Ακαδημαϊκή εργασία δίχως παραπομπές σε έγκυρη βιβλιογραφία δεν νοείται. Για αυτό και απορρίπτονται οι εργασίες που δεν τεκμηριώνονται βιβλιογραφικά. Για την τεκμηρίωση των γραφομένων μας χρησιμοποιούμε και παραπέμπουμε τόσο σε πρωτογενή κείμενα/πηγές (αρχαίοι συγγραφείς, θεατρικά έργα, επιγραφές κ.λπ.) όσο και σε δευτερογενή βιβλιογραφία.

Όπως επισημάνθηκε παραπάνω, η αναπαραγωγή (αντιγραφή) αυτούσιων αποσπασμάτων από τα βιβλία ή άρθρα που συμβουλευόμαστε, όταν δεν ομολογείται τεκμηριωμένα και σχολαστικά με χρήση εισαγωγικών και με τις ανάλογες παραπομπές, αποτελεί λογοκλοπή και επιφέρει σοβαρές κυρώσεις, ως και μηδενισμό της εργασίας. Το ίδιο ισχύει και για την απλή παράφραση (απόδοση του νοήματος με δικά μας λόγια) επιχειρημάτων ή την παράθεση στοιχείων που έχουμε διαβάσει κάπου, όταν δεν ομολογείται σχολαστικά η πηγή από την οποία αντλούμε τα εν λόγω επιχειρήματα-στοιχεία.

Παραθέματα - Παραφράσεις

Με τον όρο «παραθέμα» εννοούμε την αυτολεξεί παρουσίαση μέσα στο κείμενό μας ενός αποσπάσματος από κείμενο άλλου συγγραφέα. Υπάρχουν δύο είδη παραθεμάτων: αυτά με τα οποία ασχολούμαστε ερμηνευτικά (συνήθως λογοτεχνικά ή άλλα παραθέματα από τις πρωτογενείς πηγές μας) και αυτά που τεκμηριώνουν και ενισχύουν την επιχειρηματολογία μας (συνήθως κριτικά ή θεωρητικά παραθέματα) και μπορούν να προταχθούν ή να έπονται των ισχυρισμών μας ανάλογα με τη δομή και τον ειρμό του λόγου.

Τα αυτολεξεί παραθέματα τίθενται πάντα εντός εισαγωγικών και πρέπει να είναι πιστά. Καταγράφουμε τις λέξεις και τη στίξη όπως ακριβώς εμφανίζονται στο πρωτότυπο κείμενο. Αν παραλείψουμε ενδιάμεσα μέρος του κειμένου, το δηλώνουμε με την εισαγωγή αγκύλης και τριών αποσιωπητικών [...] που αντιστοιχούν στο τμήμα που παραλείψαμε. Αν όμως στο κείμενο που παραλείφθηκε υπήρχε τελεία και αλλαγή πρότασης, τότε τα αποσιωπητικά γίνονται τέσσερα [...] για να δηλώνουν και την

αλλαγή αυτή. Τυχόν δικές μας παρεμβολές μέσα στο παράθεμα (σχόλιο, διευκρίνιση ή διασάφηση) πρέπει επίσης να εμφανίζονται μέσα σε αγκύλες []. Εάν ένα παράθεμα είναι μακροσκελές (πάνω από τέσσερις γραμμές στο κείμενό μας), εμφανίζεται σε ξεχωριστή παράγραφο, χωρίς εισαγωγικά αλλά σε εσοχή (1 Tab) ώστε να ξεχωρίζει από το υπόλοιπο κείμενό μας. Αμέσως μετά το τέλος του παραθέματος ακολουθεί υποσημείωση.

Τα αυτολεξεί παραθέματα περικλείονται σε κατωφερή «γωνιώδη εισαγωγικά» στο κείμενό μας και εμφανίζονται σε όρθια γράμματα, όχι πλάγια. Η συνεχής καταφυγή σε αυτολεξεί παραθέματα, ιδίως από τη δευτερογενή βιβλιογραφία, καλύτερα να αποφεύγεται καθώς σημαίνει ότι το κείμενό μας είναι υπερβολικά εξαρτημένο από τις πηγές, άρα δεν έχουμε οι ίδιοι προβεί σε μια δημιουργική και κριτική ανασύνθεση και αξιοποίηση της πρωτεύουσας και δευτερεύουσας βιβλιογραφίας.

Φροντίζουμε να είναι απολύτως σαφής η πατρότητα των γραφομένων, να φαίνεται δηλαδή πότε πρόκειται για δικό μας λόγο και πότε για αυτολεξεί παράθεση ή και για παράφραση από κείμενο που συμβουλευτήκαμε. Στη δεύτερη περίπτωση συνήθως επιλέγουμε διατυπώσεις όπως: «Σύμφωνα με τον τάδε μελετητή» ή «σύμφωνα με τους στίχους 10-14 του...» και στη συνέχεια παραφράζουμε.

Είτε χρησιμοποιούμε αυτολεξεί παράθεμα εντός εισαγωγικών, είτε παραφρασμένο παράθεμα χωρίς εισαγωγικά, παραπέμπουμε στο κείμενο αυτό με υποσημείωση, ο δείκτης της οποίας τοποθετείται μετά από κόμμα ή τελεία.

Βιβλιογραφία

Στο τέλος της εργασίας παρατίθεται η βιβλιογραφία, στην οποία εμπεριέχονται όλα τα έργα που χρησιμοποιήθηκαν στο κείμενο και έχουν αναφερθεί στις παραπομπές. Αποφεύγουμε να παραθέτουμε στη βιβλιογραφία έργα στα οποία δεν αναφερθήκαμε ρητά στο κείμενό μας.

Οι πηγές αναφέρονται αλφαβητικά (με κριτήριο το επώνυμο του συγγραφέα ή επιμελητή το οποίο αναφέρεται πριν το μικρό όνομα). Σε περίπτωση ύπαρξης ελληνικών και ξενόγλωσσων πηγών, μπορούμε να αναφέρουμε πρώτα τις ελληνικές και ύστερα τις ξενόγλωσσες. Προτείνεται όμως να διατηρείται μια ενιαία βιβλιογραφία και να τηρείται η μεικτή αλφαβητική σειρά με βάση τον παρακάτω πίνακα:

Aa Aa	Hh --	Nv Nn	Yv Uu
Bb Bb	-- Hh	Ξξ --	-- Vv
Γγ Cc	Θθ --	Oo Oo	-- Ww
Δδ Dd	Ii Ii	Ππ Pp	Φφ --
Eε Ee	-- Jj	-- Qq	Xχ Xx
-- Ff	Kκ Kk	Ππ Rr	Ψψ --
Zζ --	Λλ Ll	Σσ Ss	Ωω --
-- Gg	Mμ Mm	Tτ Tt	-- Zz

Γενικές παρατηρήσεις για τις παραπομπές και τη βιβλιογραφία

- Οι τίτλοι αυτοτελών έργων (βιβλίων) εμφανίζονται σε πλάγια στοιχεία, ενώ οι τίτλοι κεφαλαίων, άρθρων και σύντομων ποιημάτων παρατίθενται εντός εισαγωγικών σε όρθια στοιχεία.

- Σε περίπτωση που δεν υπάρχει χρόνος έκδοσης, χρησιμοποιούμε τα αρχικά χ.χ. (χωρίς χρονολογία).
- Στις υποσελίδες παραπομπές και στις σημειώσεις τέλους (βλ. Α΄ Σύστημα Παραπομπών παρακάτω), όταν θέλουμε να ξαναχρησιμοποιήσουμε έργο που έχουμε ήδη παραθέσει, γράφουμε: Επώνυμο συγγραφέα, *Τίτλος έργου*, σελίδες (Πούχγερ, *Μία εισαγωγή στην επιστήμη του θεάτρου*, σ. 30). Εναλλακτικά, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αρχικά «ό.π.» (όπως παραπάνω) για τον τίτλο ως εξής: Πούχγερ, *ό.π.*, σ. 30. Η ολοκληρωμένη βιβλιογραφική αναφορά γράφεται μόνο την πρώτη φορά που παραπέμπουμε σε ένα έργο.
- Εάν για ένα έργο στο οποίο παραπέμπουμε η προηγούμενη αναφορά του έργου βρίσκεται στην αμέσως προηγούμενη υποσημείωση, αρκεί να σημειώσουμε *Στο ίδιο* και να προσθέσουμε δίπλα τον αριθμό σελίδας εάν η σελίδα είναι διαφορετική (*Στο ίδιο*, σ. 20.).
- Οι συντομογραφίες των αρχαίων συγγραφέων ακολουθούν τους κανόνες συντμήσεως από την ελληνική μετάφραση του Αρχαιοελληνικού-Αγγλικού λεξικού των H. G. Lidell – R. Scott, *A Greek-English Lexikon*, rev. by H. S. Jones *et al.*, Oxford: Clarendon Press, 1968, XVI – XXXVIII.
- Τα ονόματα των ξένων συγγραφέων δεν εξελληνίζονται στις βιβλιογραφικές παραπομπές.
- Αν χρειαστεί να παραπέμπουμε σε ξενόγλωσση μελέτη: στους αγγλικούς τίτλους, όλες οι λέξεις, εκτός από τα άρθρα και τις προθέσεις, αρχίζουν με κεφαλαίο· στους γερμανικούς τίτλους, μόνον τα ουσιαστικά αρχίζουν με κεφαλαίο· στους γαλλικούς, ισπανικούς, ιταλικούς και ελληνικούς τίτλους, μόνον η πρώτη λέξη του τίτλου και τα κύρια ονόματα αρχίζουν με κεφαλαίο.

Παρακάτω προτείνονται δύο διαφορετικοί τρόποι τεκμηρίωσης τόσο για τις παραπομπές όσο και για τη βιβλιογραφία. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ποιο σύστημα παραπομπής θα ακολουθήσουν και να γράψουν την εργασία τους ακολουθώντας περαιτέρω οδηγίες του επόπτη καθηγητή ή της επόπτριας καθηγήτριάς τους.

Α΄ Σύστημα Παραπομπών (με υποσελίδες παραπομπές ή υποσημειώσεις)*

*Ο ίδιος τρόπος παραπομπής ισχύει σε περίπτωση που οι σημειώσεις παρατεθούν στο τέλος της εργασίας, πριν τη βιβλιογραφία.

Υποσημειώσεις

Βιβλίο/Μονογραφία

Ένας συγγραφέας

Βάλτερ Πούχγερ, *Μία εισαγωγή στην επιστήμη του θεάτρου*, Αθήνα: Παπαζήση, 2011, σ. 25.

Δύο συγγραφείς

Σάββας Γώγος και Κυριακή Πετράκου, *Λεξικό του αρχαίου θεάτρου. Όροι – Έννοιες – Πρόσωπα*, Αθήνα: Μίλητος, 2012.

Περισσότεροι συγγραφείς

Χριστίνα Αδάμου κ.ά, *Ο ηθοποιός ανάμεσα στη σκηνή και την οθόνη*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2008, σσ. 45-47.

Μεταφρασμένο βιβλίο

Monroe C. Beardsley, *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*, μτφρ. Δημοσθένης Κούρτοβικ, Αθήνα: Νεφέλη, 1989, σσ. 110-112.

Βιβλίο με επιμελητή

Δηώ Καγγελάρη (επιμ.), *Κάρολος Κουν*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2010.

Βιβλίο σε δεύτερη ή άλλη έκδοση

Μανόλης Ανδρόνικος, *Ο Πλάτων και η τέχνη*, Αθήνα: Νεφέλη, ²1986, σσ. 85-87.

Κεφάλαιο*Κεφάλαιο σε συλλογικό έργο με επιμελητή*

Καίτη Διαμαντάκου, «Η γυναικεία παρουσία στο μικρόκοσμο της Αρχαίας Κωμωδίας», στο Θ. Παππάς και Α. Μαρκαντωνάτος (επιμ.), *Αττική Κωμωδία: Πρόσωπα και προσεγγίσεις*, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2011, σσ. 631-635.

Κεφάλαιο σε έργο με συγγραφέα και επιμελητή

Τέλλος Άγρας, «Ο Καρυωτάκης και οι Σάτιρες», στο Κ. Γ. Καρυωτάκης, *Ποιήματα και πεζά*, επιμ. Γ. Π. Σαββίδη, Αθήνα: Ερμής, ⁷1984, σσ. 52-79.

Άρθρο*Άρθρο σε έντυπο περιοδικό*

Διονύσιος Ρώμας, «Το επτανησιακό θέατρο», *Νέα Εστία*, τχ. 899 (1964): 97–167, σ. 99.

Άρθρο σε ηλεκτρονικό περιοδικό

Alexia Altouna, «Aikaterini Véroni et Evanhélia Paraskénopoulou: deux ‘grandes actrices’ de la scène grecque du xixe siècle», *Cahiers balkaniques en ligne*, Hors-série, 2015, <http://ceb.revues.org/5582> [Τελευταία επίσκεψη: 03.11.2018].

Διδακτορική διατριβή

Andrew Walker White, *The Artifice of Eternity: A Study of Liturgical and Theatrical Practices in Byzantium*, διδακτορική διατριβή, Maryland: Πανεπιστήμιο Maryland, 2006, σ. 30.

Κείμενο σε άλλα ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. CD-ROMs)

Γιώργος Λεωτσάκος, «Αναφορά στα ακροάματα», Συνοδευτικό βιβλιάριο στον ψηφιακό δίσκο *Λύχνος υπό τον μόδιον*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1999.

Κείμενο σε εφημερίδα*Επώνυμο*

Όλγα Σελλά, «Ο κατακλυσμός των εικόνων ως ασθένεια της εποχής μας», *Η Καθημερινή*, 20.06.2015.

Ανώνυμο

Ανωνύμως, «Ελληνικός Δραματικός Θίασος “Μένανδρος”», *Ιωνία* (Αθηνών), 30/10/1874, 3-4.

Πρωτογενές παραστασιακό υλικό

Γιώργος Μουζάκης, *Νο 65-Βίρα της άγκυρες*, χειρόγραφο παρτιτούρα, Τ.Α. (ταξινομικός αριθμός): 899.5983, κυτίο 4, Αρχείο Γιώργου Μουζάκη, Αθήνα: Αρχείο Ελληνικής Μουσικής-Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη «Λίλιαν Βουδούρη», χ.χ.

Βιβλιογραφία

Βιβλίο/Μονογραφία

Ένας συγγραφέας

Πούχγερ, Βάλτερ, *Μία εισαγωγή στην επιστήμη του θεάτρου*, Αθήνα: Παπαζήση, 2011.

Δύο συγγραφείς

Γώγος, Σάββας και Κυριακή Πετράκου, *Λεξικό του αρχαίου θεάτρου. Όροι – έννοιες – Πρόσωπα*, Αθήνα: Μίλητος, 2012.

Περισσότεροι συγγραφείς

Αδάμου, Χριστίνα κ.ά, *Ο ηθοποιός ανάμεσα στη σκηνή και την οθόνη*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2008.

Μεταφρασμένο βιβλίο

Beardsley, Monroe C., *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*, μτφρ. Δημοσθένης Κούρτοβικ, Αθήνα: Νεφέλη, 1989.

Βιβλίο με επιμελητή

Καγγελάρη, Δηώ (επιμ.), *Κάρολος Κουν*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2010.

Βιβλίο σε δεύτερη ή άλλη έκδοση

Ανδρόνικος, Μανόλης, *Ο Πλάτων και η τέχνη*, Αθήνα: Νεφέλη, ²1986.

Κεφάλαιο

Κεφάλαιο σε συλλογικό έργο με επιμελητή

Διαμαντάκου, Καίτη, «Η γυναικεία παρουσία στο μικρόκοσμο της Αρχαίας Κωμωδίας», στο Θ. Παππάς και Α. Μαρκαντωνάτος (επιμ.), *Αττική Κωμωδία: Πρόσωπα και προσεγγίσεις*, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2011, σσ. 631-671.

Κεφάλαιο σε έργο με συγγραφέα και επιμελητή

Άγρας, Τέλλος, «Ο Καρυωτάκης και οι Σάτιρες», στο Κ. Γ. Καρυωτάκης, *Ποιήματα και πεζά*, επιμ. Γ. Π. Σαββίδη, Αθήνα: Ερμής, ⁷1984, σσ. 52-79.

Άρθρο

Άρθρο σε έντυπο περιοδικό

Ρώμας, Διονύσιος, «Το επτανησιακό θέατρο», *Νέα Εστία*, τχ. 899 (1964): 97–167.

Άρθρο σε ηλεκτρονικό περιοδικό

Altouva, Alexia, «Aikaterini Véroni et Evanhélia Paraskénopoulou: deux ‘grandes actrices’ de la scène grecque du xixe siècle», *Cahiers balkaniques en ligne*, Hors-série, 2015, <http://ceb.revues.org/5582> [Τελευταία επίσκεψη: 03.11.2018].

Διδακτορική διατριβή

Walker White, Andrew, *The Artifice of Eternity: A Study of Liturgical and Theatrical Practices in Byzantium*, διδακτορική διατριβή, Maryland: Πανεπιστήμιο Maryland, 2006.

Κείμενο σε άλλα ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. CD-ROMs)

Λεωτσάκος, Γιώργος, «Αναφορά στα ακροάματα», Συνοδευτικό βιβλιάριο στον ψηφιακό δίσκο *Λύχνος υπό τον μόδιον*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1999.

Κείμενο σε εφημερίδα

Επώνυμο

Σελλά, Όλγα, «Ο κατακλυσμός των εικόνων ως ασθένεια της εποχής μας», *Η Καθημερινή*, 20.06.2015.

Ανώνυμο

Αωνύμως, «Ελληνικός Δραματικός Θίασος “Μένανδρος”», *Ίωνία* (Αθηνών), 30/10/1874, 3-4.

Πρωτογενές παραστασιακό υλικό

Μουζάκης, Γιώργος, *Νο 65-Βίρα της άγκυρες, χειρόγραφο παρτιτούρα*, Τ.Α. (ταξινομικός αριθμός): 899.5983, κωδ. 4, Αρχείο Γιώργου Μουζάκη, Αθήνα: Αρχείο Ελληνικής Μουσικής-Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη «Λίλιαν Βουδούρη», χ.χ.

Β΄ Σύστημα Παραπομπών (με παρενθετικές παραπομπές εντός κειμένου)

Παραπομπές

Ακολουθείται το σύστημα αναφοράς APA (American Psychological Association), σύμφωνα με το οποίο οι παραπομπές δίνονται μέσα στο κείμενο εντός παρενθέσεως. Όταν πρόκειται για ένα ή δύο συγγραφείς: (Bolton, 1998: 15), (Taplin & Wyles, 2007: 36). Όταν πρόκειται για περισσότερους από τρεις συγγραφείς: (Driver, κ.ά., 1998: 107).

Βιβλιογραφία

Βιβλίο / Μονογραφία

Ένας συγγραφέας

Bottomore, T. B. (1973). *Κοινωνιολογία. Κεντρικά Προβλήματα και Βασική Βιβλιογραφία*. Αθήνα: Gutenberg.

Δύο συγγραφείς

Ellington, W. J., & Henrickson, E. B. (1995). *The elements of dance* (3rd ed.). New York: Macmillan.

Μεταφρασμένο βιβλίο

Beardsley, M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*, μτφρ. Δημοσθένης Κούρτοβικ, Αθήνα: Νεφέλη.

Κεφάλαιο ή άρθρο συλλογικού τόμου*Συγγραφέας και ένας επιμελητής*

Appadurai, A. (1990). Difference in the global cultural economy. In M. Featherstone (ed.), *Global Culture. Nationalism, Globalization and Modernity. A Theory, Culture and Society Special Issue*. (pp. 295-309). London, Newbury Park, New Delhi: Sage.

Συγγραφέας και δύο επιμελητές

Tizol, W. P. (1976). Brain function and memory. In J. M. O. Corney & H. L. Center (Eds.), *An inside look at what we think we know*. (pp. 154-184). Springfield, IL: American Psychiatric Press.

Άρθρο σε περιοδικό*Ένας συγγραφέας*

Bauzá, R. H. (1982). Manitoba nematodes. *Journal of Cool Nematodes*, 10, 252-264.

Δύο συγγραφείς

Christie, J. F., & Johnsen E. P. (1983). The Role of Play in Social-Intellectual Development. *Review of Educational Research*, 53(10), 93-115.

Διδακτορική διατριβή

Walker White, A. (2006). *The Artifice of Eternity: A Study of Liturgical and Theatrical Practices in Byzantium*, διδακτορική διατριβή, Maryland: Πανεπιστήμιο Maryland.

Κείμενο σε άλλα ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. CD-ROMs)

Λεωτσάκος, Γ. (1999). Αναφορά στα ακροάματα. Συνοδευτικό βιβλιάριο στον ψηφιακό δίσκο *Λύχνος υπό τον μόδιον*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Κείμενο σε εφημερίδα*Επώνυμο*

Σελλά, Ο. Ο κατακλυσμός των εικόνων ως ασθένεια της εποχής μας. *Η Καθημερινή*, 20.06.2015.

Ανώνυμο

Αωνύμως, Ελληνικός Δραματικός Θίασος “Μένανδρος”. *Ιωνία* (Αθηνών), 30/10/1874, 3-4.

Πρωτογενές παραστασιακό υλικό

Μουζάκης, Γιώργος, *Νο 65-Βίρα της άγκυρες*, χειρόγραφο παρτιτούρα, Τ.Α. (ταξινομικός αριθμός): 899.5983, κωδ. 4, Αρχείο Γιώργου Μουζάκη, Αθήνα: Αρχείο Ελληνικής Μουσικής-Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη «Λίλιαν Βουδούρη», χ.χ.

Δικτυογραφία

Άρθρο σε ηλεκτρονικό περιοδικό

Kellner, D. (2006). Jean Baudrillard After Modernity: Provocations On A Provocateur and Challenger. *International Journal of Baudrillard Studies*, 3(1), 34-43 http://www.ubishops.ca/baudrillardstudies/vol3_1/kellnerpf.htm, (τελευταία πρόσβαση 14/1/16).

Αναφορά σε κείμενο στο διαδίκτυο χωρίς ημερομηνία και χωρίς συγγραφέα

Cyberspace: *Hypertext and Critical Theory*. (χχ) Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο, <http://www.cyberartsweb.org/cspace/cspace/cspaceon.html> (τελευταία πρόσβαση 14/1/16).

Υπόδειγμα Εξωφύλλου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τίτλος εργασίας

**Όνομα φοιτητή/τριας
Αριθμός Μητρώου**

Επιβλέπων/ουσα Καθηγητής/τρια: Ονοματεπώνυμο

Ναύπλιο, Μήνας και Έτος

Υπεύθυνη Δήλωση Φοιτητή/τριας

Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας της παρούσας εργασίας και ότι έχω αναφέρει ή παραπέμπει σε αυτήν, ρητά και συγκεκριμένα, όλες τις πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών, προτάσεων ή λέξεων, είτε αυτές μεταφέρονται επακριβώς (στο πρωτότυπο ή μεταφρασμένες) είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για το συγκεκριμένο μάθημα/σεμινάριο/πρόγραμμα σπουδών.